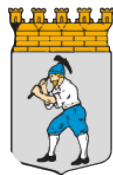

Slutrapport Askersund

Avkoppling och lugn

Askersunds
KOMMUN

Slutrapport

Bakgrund

Verksamhet

Testet har utförts först i en demensdagverksamhet under tre månaders tid, januari-mars och sedan fortsätter testet på ett särskilt boende, på en somatisk avdelning samt en demensavdelning under fem veckors tid, april-maj.

Demensdagverksamheten är den verksamhet där behovet av avkoppling och lugn först identifierades efter en behovsinventering i verksamheten. Dock gav inte testet i verksamheten de resultat som vi hoppats på och det beslutades att testet skulle avslutas och lösningen inte skulle köpas in till verksamheten.

Innan lösningen skickades tillbaka till leverantören hör ett särskilt boende av sig och beskriver deras behov och avkoppling och lugn. Lösningen testas på boendet med mycket goda resultat.

Identifierade behov

Här nedan kommer det beskrivas utifrån båda verksamheterna då båda har ganska identiska utmaningar. Det som skiljer är att det ena är ett särskilt boende med boende dygnet runt och den andra verksamheten är en demensdagverksamhet med deltagare under dagtid.

Vad handlar utmaningen om?	Utmaning och förklaring Både personal och brukare i flera verksamheter uttrycker att brukarna upplever oro och rastlöshet och att det i dagsläget inte finns tillräckligt med lösningar för att tillgodose behovet av avkoppling och lugn. Oroliga brukare påverkar både den enskilde, övriga brukare samt personal på ett negativt sätt och därför behöver vi en lösning som kan tillgodose behovet av avkoppling och lugn.
----------------------------	--

Hur påverkar utmaningen/situationen deltagaren?	Utmaning och förklaring -Deltagarna i verksamheterna upplever lätt stress, oro och rastlöshet och många har därav behov av att enkelt kunna varva ner, koppla av och vara för sig själva en stund. Det påverkar dels den enskilde men även de övriga brukarna samt personal eftersom oro, stress och rastlöshet både drabbar den enskilde negativt men även påverkar andra runtomkring. -Deltagarna behöver någonstans att gå undan och kunna skärma av/vara för sig själva en stund för att minska oro och stress och få lugnare intryck men den möjligheten är begränsad idag och det saknas verktyg/lösningar för det i dagsläget.	Effekter -Behoven hos både enskild och grupp kan tillgodoses på ett bättre sätt om stress och oro kan minska om det finns möjlighet till ökad avkoppling och lugn. Det gör att brukarna får en bättre vistelse i verksamheten/en bättre boende miljö och därmed en bättre vardag. -Brukarna kan även uppleva verksamheten/boendet mer positiv och tryggt vilket kan resultera i ökat välmående, samspel och ökad aktivitet och då även självständighet
Hur påverkar utmaning/situationen verksamheten?	-Båda verksamheterna upplevs ofta röriga och ibland känns hela avdelningar och verksamhet väldigt oroliga och oharmoniska -Oroliga och rastlösa brukare leder till stress hos både brukare och personal. Det påverkar brukarnas vistelse i dagverksamheten och brukarnas boendemiljö på boendet negativt samt att det påverkar personalens arbete och arbetsmiljö negativt -Brukarnas oro och rastlöshet smittar ofta av sig på övriga vilket både drabbar brukarna och personalen negativt. När personalen försöker lugna och avleda brukare som är oroliga blir ofta resterande brukare åsidosatta istället	-Arbetsmiljön förbättras för personalen om stressen kan minska om de har möjlighet att enklare tillgodose brukarnas behov av avkoppling/lugn och ro - Minskad oro och rastlöshet hos brukarna innebär en bättre miljö att vistas i både för personal och brukare vilket innebär förbättrad kvalitet av verksamheten -Det blir mindre avbrott i verksamheterna då aktiviteter kan genomföras i större utsträckning samt att brukarna blir mindre åsidosatta

Hur påverkar utmaning/situationen personalen?	-Det är svårt för personalen att skapa avkoppling och lugn i verksamheterna och i dagsläget finns det ingen lösning som tillgodoser behovet fullt ut vilket innebär att personalen blir påverkade negativt då oroliga och rastlösa brukare innebär arbetet mer krävande -Personalen upplever också att oroliga brukare påverkar varandra vilket gör att fokus ofta behöver läggas på den brukaren som är orolig/rastlös och då uppstår en känsla av att åsidosätta övriga brukare. -Personalen kan ibland uppleva hela verksamheten/boendet som orolig vilket påverkar arbetsmiljön negativt	-Arbetsmiljön förbättras med en lösning som lugnar oroliga och rastlösa brukare. Arbetet blir helt enkelt mindre krävande för personalen vilket gör att det finns mer tid till att umgås och skapa värde för brukarna samt bättre återhämtning för personalen. - Med en lösning som skapar avkoppling och lugn behöver inte personal i samma utsträckning uppleva känslan av att åsidosätta övriga brukare vilket minskar stress och känslan av otillräcklighet för personalen vilket innebär en bättre verksamhet att arbeta i och en bättre arbetsmiljö -En verksamhet som upplevs mindre orolig och mer harmonisk ger en bättre arbetsmiljö vilket ger ökad trivsel för personalen
---	---	--

Produkt/tjänst som har testats

Produkt/tjänst Namnge lösningen	Företag Namnge företaget som tillhandahåller produkten/lösningen	Hur valdes lösningen ut? Beskriv hur lösningen valdes ut, exempelvis via InnoMera, egen kontakt med företag.	Eventuell kostnad Kostar produkten/tjänsten något under testperioden?
Fåtöljen Cocoon Care	ErgoNova	Matcharenan via testbädden AllAgehub	Lösningen har testats utan kostnad i fem månader

Cocoon care, ErgonNova

Lösningen som har testats är fåtöljen Cocoon Care som är utvecklad för att skapa avkoppling och lugn åt bland annat individer inom äldreomsorgen. Syftet med testet har varit just att försöka

skapa lugn och avkoppling för brukare både med och utan en demensdiagnos både på en demensdagverksamhet och två avdelningar på ett särskilt boende, en demensavdelning och en somatisk avdelning. Syftet har också varit att skapa en bättre arbetsmiljö för personalen då oroliga och rastlösa brukare påverkar både personal och brukare på ett negativt sätt.

Så här skriver företaget om sin produkt

COCOON CARE är ett litet rum i rummet som avgränsar användaren från omgivningen, dämpar ljud och bakgrundsbrus. Användaren kommer att uppleva lugn, koncentration och ges möjlighet att ägna sig åt egna tankar.

COCOON CARE används för att skapa lugn, trygghet och ger möjlighet för användaren att komma ner i varv. COCOON CARE är installerad med Musicure, som är evidensbaserad musik komponerad av den danske kompositören Niels Eje.

Kontext som testet genomförs i

Testet har genomförts i en demensavdelning och en somatisk avdelning på ett särskild boende.

Tidplan

- Utbildning: januari 2023 samt april 2023
- Planering/förberedelse: november/december 2022 samt mars/april 2023
- Testperiod: januari 2023-maj 2023
- Utvärdering: maj 2023
- Slutrapport färdigställd: juni 2023

Deltagare

- På demensdagverksamheten har alla som vistats i verksamheten kunnat nyttja fåtöljen när som helst under sin vistelse men själva utvärderingsmetoden gjordes på sex personer, tre kvinnliga och tre manliga
- På det särskilda boendet har alla boende kunnat nyttja fåtöljen när de önskat men här valde vi att inte utvärdera på några särskilda brukare utan på de som faktiskt har använt fåtöljen kontinuerligt
- Övriga personer som medverkat har varit omvårdnadspersonal, demenssjuksköterska, arbetsterapeuter, enhetschefer och test/innovationsledare

Resultat av test

Mål och effekter

- Klistra in målformuleringar och effekter från testplan.

Målgrupp/användare	Målformulering	Effekter
Demensdagverksamhet Mål brukare	Bättre mående för deltagare i testet	Ett bättre mående ger ökad livskvalité för brukarna
Demensdagverksamhet Mål brukare	Att deltagarna i testet lättare skall kunna Varva ner/koppla av	Om brukarna lättare kan varva ner/koppla av innebär det mindre rastlöshet vilket ger ett bättre mående och ökad livskvalité för både brukare och personal. Det

		innebär också att de andra brukarna inte blir lika påverkade av oro/rastlöshet och att personalen enklare kan tillgodose olika behov hos brukare samtidigt
Demensdagverksamhet Mål brukare	En bättre matsituation för deltagarna i testet	En lugnare matsituation ger bättre matro och det blir enklare för brukarna att få i sig näringsrik mat vilket kan ge ökad livskvalité. Det blir också mindre stress för alla vilket ökar kvalitén och arbetsmiljön
Demensdagverksamhet Mål personal	Att personalen upplever mindre stress	Mindre stress för personalen innebär bättre arbetsmiljö och ett bättre mående hos personalen. Det innebär också att personalen kan fokusera mer på deltagarna och dagens aktiviteter samt att fler behov kan tillgodoses samtidigt på ett enklare sätt än innan
Demensdagverksamhet Mål verksamhet	Dagens aktiviteter kan genomföras i större utsträckning	Deltagarna får den stimulans de är där för att få. Verksamheten erbjuder det som är tänkt och kan därmed behålla/öka kvalitén av verksamheten
Säbo Mål brukare	Att brukarna inte blir lika påverkade av varandra oro/rastlöshet när testet är slut	Mindre negativ påverkan på varandra ger ett bättre mående för brukarna men även en bättre miljö de boende att vistas i, det blir ett mer harmoniskt boende

Säbo Mål brukare	Att det finns bättre möjligheter till avkoppling och lugn för de boende när testet är slut	Mindre oro/rastlöshet ger ett ökat välmående och därmed ökad livskvalité.
Säbo Mål personal	Att personal på ett enklare sätt kan skapa avkoppling och lugn för de boende när testet är slut	Om personalen på ett enklare sätt kan skapa avkoppling och lugn blir det en bättre verksamhet att vistas i både för de boende men även för personal. Det blir en ökad livskvalité för brukarna och en bättre arbetsmiljö för personalen. Det kan öka trivselen både för brukarna och personalen
Säbo Mål personal	Att personalen blir mindre påverkad av oroliga/rastlösa brukare när testet är slut	Lugnare brukare innebär en lugnare miljö för personalen, det blir mindre stress och oro att försöka lösa för personalen vilket minskar stress och känslan av otillräcklighet. Personalen får en trevligare och lugnare verksamhet att arbeta i vilket leder till en förbättring av arbetsmiljön
Säbo Mål personal	Att personalen får en lugnare och mindre stressig arbetsmiljö	En lugnare och mindre stressig arbetsmiljö innebär att personalen får en trevligare arbetsplats att vistas och arbeta i. Det blir en förbättring av arbetsmiljön om negativa inslag minskar/försvinner
Säbo Mål verksamhet	Att personalen och brukare får en lugnare och mer harmonisk miljö att vistas i	Det blir en bättre och mer givande verksamhet och miljö att vistas i för både personal och brukare vilket innebär att kvalitén höjs i verksamheten. Det blir även lättare att nå andra verksamhetsmål om både personal och brukare mår bra och trivs

Måluppfyllelse

Målformulering	Mätmetod för utvärdering Ange val av mätmetod, beskriv hur och när ni ska utvärdera målen	Måluppfyllelse Ange om målet har uppnåtts eller ej.
Demensdag- verksamhet Mål brukare Bättre mående för deltagare i testet	Observationer dagligen under test samt NPI- skattning	Det går inte att utvärdera då vald mätmetod inte kunnat utföras som tänkt.
Mål brukare Att deltagarna i testet lättare skall kunna Varva ner/koppla av	Observationer dagligen under test samt NPI- skattning	Det går inte att utvärdera då vald mätmetod inte kunnat utföras som tänkt
Mål brukare En bättre matsituation för deltagarna i testet	Observationer dagligen under test samt NPI- skattning	Det går inte att utvärdera då vald mätmetod inte kunnat utföras som tänkt
Demensdag-verksamhet Mål personal Att personalen upplever mindre stress	Formulär/enkät om personalens arbetsmiljö	Målet är ej uppnått då lösningen inte passade brukarna i dagverksamheten/vill ej testa och därmed har inte personalens stress minskat heller
Demensdag- verksamhet Mål verksamhet Dagens aktiviteter kan genomföras i större utsträckning	Statistik av genomförda aktiviteter	Det går inte att utvärdera då vald mätmetod inte utförts som tänkt och därmed är inte målet är ej uppnått. -Personalen har inte fört statistik på genomförda aktiviteter.
Särskilt boende Mål Brukare Att brukarna inte blir lika påverkade av varandra oro/rastlöshet när testet är slut	Enkät och intervju/observation	Målet är uppnått
Särskilt boende Mål Brukare Att det finns bättre möjligheter till avkoppling	Enkät och intervju/observation	Målet är delvis uppnått Enligt intervjuer anser personal och brukare att det nu finns ett bättre utbud av lösningar som

och lugn för de boende när testet är slut		skapar mer lugn och avkopplingen på grund av fåtöljen samt att de uppger att de vill behålla lösningen när testet är slut men enligt svaren från utvärderingsenkäten upplever fler personer än innan testet startade att de inte alls är nöjda med utbudet på lösningar som kan skapa avkoppling och lugn
Särskilt boende Mål personal Att personal på ett enklare sätt kan skapa avkoppling och lugn för de boende när testet är slut	Enkät och intervju	Målet är uppnått
Särskilt boende Mål personal Att personalen blir mindre påverkad av oroliga/rastlösa brukare när testet är slut	Enkät och intervju	Målet är uppnått
Särskilt boende Mål personal Att personalen får en lugnare och mindre stressig arbetsmiljö	Intervju	Målet är uppnått
Särskilt boende Verksamhet Att personalen och brukare får en lugnare och mer harmonisk miljö att vistas i	Intervju	Målet är uppnått

Övrigt

Demensdagverksamheten

Gällande resultat från demensdagverksamheten har det inte gått att utvärdera genom det skattningsformulär som var tänkt, dels har inte formuläret kunnat fyllas i som det var tänkt, deltagarnas kognitiva funktioner har försämrats på grund av den diagnos de har samt att deltagarna faktiskt inte varit särskilt intresserad av att sätta sig i fåtöljen mer än en första gång. Resultatet från formuläret blir därför missvisande och därför har vi valt att inte använda oss av formulärets svar i slutrapporten.

Personalen har även upplevt det svårt att föra statistik på aktiviteter som utförts samt att det inte känts relevant att göra det när deltagarna inte velat använda lösningen.

Gällande personalens arbetsmiljö har vi valt att inte utvärdera denna eftersom det inte går att utvärdera på grund av att deltagarna inte velat använda lösningen. Därför finns det inte särskilt mycket data att gå på när det kommer till demensdagverksamheten förutom från samtal med personal och brukare.

Reflektioner efter genomförande av test

Vilka framgångsfaktorer har ni noterat under processen?

- Leverantören har varit väldigt tillmötesgående och alltid funnits till hands när det funnits funderingar och frågor. Leverantören har hela tiden visat välvilja och varit helt med på att förlänga testet för att vi som förvaltningen skulle få möjlighet att se positiva resultat
- Det har varit en stor framgångsfaktor att vi inte "gav upp" utan att vi såg oss omkring om det fanns andra verksamheter som kunde ha större nytta av fåtöljen än vad den första verksamheten hade vilket gav väldigt positiva resultat
- Vi har hela tiden sett detta test och andra tester som utförts som ett lärande där vi korrigerat, testat igen, korrigerat igen för att sedan testa på nytt under tidens gång för att få så bra resultat och lärande som möjligt
- Lösningen har varit mycket enkel att använda och ingenting har varit svårt att förstå för varken personal, innovations/testledare eller brukare
- Att löpande ge information, både muntligt och skriftligt samt tydliggöra syfte och mål för alla inblandade innan testet startar igång, särskilt viktigt i verksamheter där det rör sig mycket olika personal
- Att genomföra ett test, även om det inte allt faller väl ut, öppnar upp för förändring i verksamheten vilket är positivt och kan bidra till att man ser vad som behöver förändras
- Engagerad personal och chef som förstår syfte och mål har enklare att tro på testet och den nya lösningen vilket är en stor framgångsfaktor eftersom det ofta leder till smarta och innovativa arbetssätt

-I detta fall har personalen på boendet varit väldigt innovativa och nyttjat fåtöljens potential till fullo. De har låtit brukare sitta både i fåtöljen (så som det är tänkt) och placerat brukare precis intill så att fler kan få ta del av den lugnade musiken vilket har skapat värde för fler brukare samtidigt. De har även låtit musiken spela under måltider vilket har skapat lugn runt matsituationerna också, vilket är ett stort plus och inget man hade förväntat sig!

Har ni stött på några hinder under processen?

- I en av verksamheterna var det svårt att få deltagarna att sätta sig i fåtöljen mer än att prova på. Deltagarna vistas endast i verksamheten 1-2 ggr/vecka vilket gör att det kan gå lång tid mellan gångerna och därmed har det varit svårt för personalen att peppa deltagarna att sätta sig, det har inte blivit så naturligt och andra fåtöljer som deltagarna känner igen har använts istället
- Det har till viss del varit svårt att ha en kontinuerlig dialog med en av verksamheterna och med den personal som skulle vara de som skrev ned situationer, citat, kommentarer och ageranden.

-Gissningsvis är det för att personal och innovations/testledaren jobbar olika tider, att man inte är placerade i samma byggnad och att personalen faktiskt arbetare ute på

golvet större delen av tiden vilket gör att det kan vara svårt att svara på mejl och svårt att hinna med att skriva ned saker

- Personalen i båda verksamheterna har upplevt det svårt att föra anteckningar och statistik. Dagar det har varit mycket och väldigt rörigt har det inte genomförts. I en verksamhet har det glömts bort helt och då har personalen endast återberättat situationer, kommentarer och ageranden
- I en verksamhet upplevdes det svårt att veta vart fåtöljen skulle placeras, på grund av stora ytor och ingen avskildhet, det fanns många tankar om att skapa en egen hörna olika avkopplande lösningar eller att använda ett annat rum men då skulle det vara svårt att säga vad det var som ev. bidrog till avkoppling och lugn/att få möjlighet att gå iväg till det särskilda rummet utan att koppla på fler personal
- Det är svårt att tolka att resultatet skiljer sig mellan svaren på den sista enkäten och svaren vid intervju. Vid intervjuer uppger personal att de är väldigt nöjda med lösningen och att de beskriver på vilka sätt lösningen varit positiv och att de inte kan tänka sig att inte få behålla fåtöljen men när den anonyma enkäten besvaras uppger personalen att de inte alls är nöjda med det utbud av lösningar som finns när testet avslutas

-En anledning skulle kunna vara att personalen inte vågar säga att de faktiskt inte är nöjda med lösningen

-En annan anledning skulle kunna vara att det är olika personer som har medverkat vid intervjuer och helt andra personer som har svarat på utvärderings enkäterna/ personal är olika nöjda på olika avdelningar

Har ni fått några lärdomar under hela testprocessen som ni tar med er inför uppstart av nya tester?

- Mätmetoder är viktigt, ha gärna flera olika ifall det inte blir som tänkt gällande insamling av svar
- Engagerad personal/verksamhet ökar chanserna för ett lyckat test
- Kan innovationsledaren medverka i verksamheten kontinuerligt/när aktivitet utförs är det positivt och ökar chanserna till ett bra test och en bra utvärdering
- Säkerställ flera gånger under testets gång att moment som planerats in faktiskt utförs och det finns rätt förutsättningar för att det ska kunna utföras, t ex anteckningar och statistik
- Om testet inte fungerar bra i en verksamhet/med en/flera testpersoner testa i en annan verksamhet eller med andra testpersoner för att se om det fungerar bättre
- Om ett test inte faller väl ut, se det inte som ett misslyckande utan som en lärdom. Ofta lär vi oss mer av "misslyckanden" än vid positiva resultat! Det är lättare att reflektera över vad som gick mindre bra och vad man kan göra annorlunda nästa gång
- En lösning måste inte passa alla, ibland kan en lösning som bara passar en eller två individer vara tillräckligt bra, - dels eftersom vi ska arbeta användarcentrerat men även för att det kan vara så att just att om dessa två individer blir hjälpta kan det resultera i att övriga individer blir positivt påverkade också

- Om testet/lösningen inte löser de behoven som man hoppades på är det viktigt att inte avsluta och gå vidare utan att faktiskt fortsätta undersöka hur behoven kan lösas på ett annat sätt

Andra reflektioner/fynd

Demensdagverksamheten

Trots att utvärderingsmetoden för demensdagverksamheten inte blev helt lyckad så kom vi fram till att det formuläret/mätmetoden kan användas av verksamheten för att mäta olika beteendesymptom (BPSD) hos deltagarna och användas för att sätta upp olika mål som deltagare och personal ska jobba mot. Även om det fanns uppsatta mål tidigare så gjordes detta inte på ett strukturerat sätt eller med hjälp av en evidensbaserad metod.

Så även om det inte gick att genomföra formuläret i demensdagverksamheten så gav det verksamheten en ny metod för att mäta och utvärdera deltagarnas beteendesymptom och utifrån det sätta upp mål vilket ändå måste ses som ett lyckat resultat, ökad kvalité och verksamhetsutveckling.

Fortsättningsvis kommer därför verksamheten att använda sig av formuläret för beteendesymptom både på nya och befintliga deltagare som finns inskrivna/skrivs in i verksamheten.

Hur går vi vidare med behov som kvarstår?

Eftersom testet inte föll väl ut i demensdagverksamheten så kvarstår behovet av avkoppling och lugn och därför diskuterade gruppen vad man skulle kunna göra istället för att tillgodose behovet.

Arbetsgruppen kom fram till flera bra lösningar som skulle kunna tillgodose behovet av avkoppling och lugn, bland annat

Bilagor

Bilaga 1 npi-nh_mod_sve.pdf (demenscentrum.se)
NPI-skattning

Bilaga 2 avkoppling och lugn, personal SÄBO
Enkät/formulär personal, säbo

Bilaga 3 kommentarer av personal, avkoppling och lugn
Kommentarer av personal demensdagverksamhet samt säbo

Bilaga 4 skattningsformulär demensdagverksamheten.docx
Arbetsmiljö personal demensdagverksamhet